Soodla liivakarjääri mäeeraldise (HARM-101) korrastamistingimuste muutmine

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 81 lõike 3, **otsustab Keskkonnaamet:**

1.1 muuta OÜ-le INF Maavarad (registrikood 14273374) kuuluva Soodla liivakarjääri maavara kaevandamise keskkonnaloa nr HARM-101 alusel kaevandatud maa korrastamisprojekti koostamiseks korrastamistingimusi järgmiselt:

1.1.1. Korrastatud maa sihtotstarve:

1.1.1.1. Korrastatud maa sihtotstarve määratakse vastavalt maakatastriseadusele.

1.1.1.2. Kaevandatud maa korrastada tehisveekoguks ja metsamaaks.

1.1.2. Uute pinnavormide nõlvade ja kaevandatud maa kujundamise nõuded:

1.1.2.1. Korrastatud ala reljeef ja pinnavormid peavad olema võimalikult looduslähedased. Karjääri külgede nõlvus tuleb korrastamisel valida selline, et oleks välditud varingud, lihked ja erosioon.

1.1.2.2. Nõlvad ei tohi olla järsemad kui nõlva moodustava materjali looduslik varisemisnurk. Tagada, et korrastatud ala ei kujutaks oma iseärasustest tulenevalt ohtu seal liikuvatele inimestele või loomadele ning maastiku üldilme oleks esteetiliselt vastuvõetav.

1.1.3. Mulla kasutamise ja käitluse nõuded:

1.1.3.1. Selgitada välja tasandatud mäeeraldise ja selle teenindusmaa, sh nõlvade, kasvukihiga ja/või mullaga katmise vajadus. Kasvukihi ja/või mullaga katmise vajaduse korral fikseerida mäeeraldise teenindusmaa piires korrastamiseks vajaliku kasvukihi ja/või mulla kogus ja lisada kasvukihi ja/või mulla kvaliteedi nõuded.

1.1.3.2. Kirjeldada ja põhjendada valitud mullakäitlust. Vajadusel fikseerida korrastamistöödel puudujääva mulla kogus.

1.1.4. Veerežiimi kujundamise nõuded:

1.1.4.1. Karjäärialal kujunev põhjaveetase peab vastama maa kasutamise sihtotstarbele. Ala liigniiskeks jäämise võimalust ja puhta liivaga või jäätmetega täitmise vajadust käsitleda korrastamisprojektis.

1.1.5. Veekogu rajamise nõuded:

1.1.5.1. Korrastamise käigus rajatava veekogu sügavus kujundada valdavalt üle 2 m.

1.1.5.2. Korrastamise käigus rajatava veekogu põhi kujundada lauge ja ühtlane.

1.1.5.3. Korrastamise käigus rajatava veekogu äärde jätta kallasrada, mis on looduslähedase ilmega.

1.1.5.4. Korrastamise käigus rajatava veekogu ümbrus tuleb tasandada, et see ei oleks inimestele ega loomadele ohtlik.

1.1.5.5. Soodla liivakarjääris tuleb veepealsed nõlvad moodustada nõlvusega 1:2 ja veealused nõlvad nõlvusega 1:5. Arvestades ümbruskonnas paiknevate liikidega, peaks vähemalt üks veekogu kallastest olema väga lauge, veepealse nõlvusega 1:5, et ümbruskonna kahepaiksetel

oleks sobivaid sigimiskohtasid veekogu kallaste lähedal olevas madalas vees. Soovitatavalt võiks 1:5 nõlvusega olla veekogu lõuna- ja edelapoolne külg. Lauge nõlv peaks olema puudest ja põõsastest lagedam, et tagada kahepaiksetele väheste takistustega liikumistee veekogusse.

1.1.5.6. Kui projektiga planeeritakse veekogule supluskoht, siis peavad veealused nõlva kalded olema supluskohas vähemalt suhtega 1:8.

1.1.6. Bioloogilise korrastamise nõuded:

1.1.6.1. Korrastamisprojektis anda bioloogilise korrastamise lahendus.

1.1.6.2. Võimalusel lasta metsamaal taimkattel kujuneda loodusliku arengu tulemusel, ilma täiendava seemnete juurdekülvi või taimede istutamisega, v.a olemas olnud metsaala. Kui alal on olemas kaevandamise eelse aja taimkatte inventuur, siis tuleb korrastamisel võtta kasutusele vajalikud meetmed vastavate koosluste taastamiseks.

1.1.6.3. Korrastamisel võiks luua alasid, mis sobivad uueks elupaigaks lähipiirkonnas kasvavatele kaitsealustele taimeliikidele (näiteks erinevad orhideelised).

1.1.7. Lisatingimused:

1.1.7.1. Korrastamisprojektis põhjendada kasutatava tehnoloogia valikut lähtuvalt korrastamistingimustest, keskkonnatingimustest ja majanduslikest kaalutlustest.

1.1.7.2. Mäeeraldise ja selle teenindusmaa piiridesse kuuluvalt alalt tuleb likvideerida kõik keskkonnaohtu ja ala hilisematele kasutajatele ohtu kujutada võivad seadmed ja ehitised.

1.1.7.3. Kaevandatud maa korrastamisprojekt koostada vastavalt keskkonnaministri 07.04.2017 määruses nr 12 „Uuritud ning kaevandatud maa korrastamise täpsustatud nõuded ja kord, kaevandatud maa korrastamise projekti sisu kohta esitatavad nõuded ning maa korrastamise akti sisu ja vorm“ esitatud nõuetele.

1.1.7.4. Korrastamistöödel tuleb lähtuda asjakohases mahus ja korrastamistöödele kohaldatavatest keskkonnaloale nr HARM-101 kantud kõrvaltingimustest.

1.1.7.5. Võllaskatku metsise püsielupaigast tulenevalt on püsielupaiga piirist 250 m raadiuses paiknevas karjääri osas metsise häirimistundlikul perioodil 15.04-30.06, kellaaegadel 18.00-9.00 keelatud mürarikkad tööd, eelkõige purusti kasutamine ning muud sellega võrreldava müratasemega tegevused.

2. ASJAOLUD

OÜ INF Maavarad (registrikood 14273374, aadress Vana-Narva mnt 11b, Kiiu alevik, Kuusalu vald, Harju maakond, 74604) esitas 21.09.2026 Keskkonnaametile taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis, edaspidi *KOTKAS* 21.09.2026 nr DM-137742-1) Soodla liivakarjääri korrastamistingimuste väljastamiseks.

Ettevõttele kuulub maavara kaevandamise keskkonnaluba (edaspidi ka *keskkonnaluba*) nr HARM-101 kehtivusajaga kuni 30.06.2039, mille alusel kaevandatakse Soodla liivamaardla (registrikaardi nr 602) Soodla liivakarjääri mäeeraldisel ehitus- ja täiteliiva.

Soodla liivakarjäär asub Harju maakonnas Anija vallas Soodla külas riigi omandisse kuuluval katastriüksusel Soodla liivakarjäär (katastritunnus 14001:002:0529), mille riigivara valitseja on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ning volitatud asutus Maa- ja Ruumiamet.

Keskkonnaameti 02.02.2021 korraldusega nr 1-3/21/52 „Soodla liivakarjääri mäeeraldise korrastamistingimuste esitamine“ esitati Soodla liivakarjääri keskkonnaloale nr HARM-101 korrastamistingimused. Keskkonnaameti 11.06.2025 korraldusega nr DM-125216-19 muudeti keskkonnaluba HARM-101, pikendades selle kehtivusaega kuni 30.06.2039 ning täiendades korrastamise suunda varasema „tehisveekogu“ asemel „tehisveekogu, metsamaa“. Soodla liivakarjääri korrastatud maa plaanile on märgitud tehisveekoguks korrastatava maa pindalaks 32,8 ha ja metsamaaks korrastatavaks pindalaks 10,5 ha, 0,33 ha on plaanil jäetud rajatava tee jaoks (täpsustub korrastamisprojektis).

Lähim elamu jääb Soodla liivakarjääri teenindusmaast ca 87 m kaugusele Võllaskatku katastriüksusele (tunnus: 14001:002:0093), teenindusmaa piirist ca 127 m kaugusel asub sama katastriüksuse puurkaev (tunnus: PRK0000934).

Teenindusmaast 10 m kaugusel asub Kiiu-Soodla tee (tunnus: 11105) kaitsevöönd.

Kattumist Natura 2000 võrgustiku ega looduskaitsealadega ei ole. Lähim kaitseala Põhja-Kõrvemaa looduskaitseala (tunnus: KLO1000598) jääb korrastatavast alast ca 9,5 km kaugusele. Korrastatavast alast ca 60,5 m kaugusele jääb Võllaskatku metsise püsielupaik ning selle piiranguvöönd (tunnus: KLO3100944). Korrastatavast alast ca 390 m kaugusele jääb Natura elupaigatüüp vanad loodusmetsad (9010).

3. KAALUTLUSED

3.1. Õiguslik alus

Maapõueseaduse (*MaaPS*) § 80 lõike 1 ja § 81 alusel peab kaevandamisloa omaja kaevandatud maa korrastama tehnoloogia seisukohalt otstarbekal ajal. Kaevandatud maa korrastatakse kaevandatud maa korrastamise projekti (*korrastamisprojekti*) alusel. Korrastamisprojekti koostamise korraldab kaevandamisloa omaja Keskkonnaameti esitatud korrastamistingimustest lähtuvalt. Korraldusega esitab Keskkonnaamet kaevandamisloa omajale korrastamistingimused, lähtudes keskkonnamõju hindamise soovitustest (juhul kui see on hinnatud), kaevandamisloale kantud korrastamise suunast, maaomaniku ja kohaliku omavalitsuse arvamustest. Keskkonnaameti poolt esitatud korrastamistingimustele tuleb korrastamisprojekti koostamisel lähtuda MaaPS § 81 lõikes 9 sätestatud nõuetest.

Lisaks Keskkonnaameti poolt esitatud korrastamistingimustele tuleb korrastamisprojekti koostamisel lähtuda keskkonnaministri 07.04.2017 määrusega nr 12 „Uuritud ning kaevandatud maa korrastamise täpsustatud nõuded ja kord, kaevandatud maa korrastamise projekti sisu kohta esitatavad nõuded ning maa korrastamise akti sisu ja vorm“ sätestatud nõuetest.

MaaPS § 84 lg 2 kohaselt tuleb kaevandatud maa korrastada enne kaevandamisloa kehtivuse lõppemist. Kaevandamisluba nr HARM-101 kehtib kuni 30.06.2039.

MaaPS § 81 lg 5 kohaselt küsib Keskkonnaamet korrastamistingimuste kohta maaomaniku ja

kohaliku omavalitsuse üksuse arvamust.

Keskkonnaamet küsis MaaPS § 81 lõike 5 alusel XX.11.2026 kirjaga nr DM-137742-X kohaliku omavalitsuse üksuse (Anija Vallavalitsus) ja maaomaniku arvamust Soodla liivakarjääri korrastamistingimuste väljastamiseks, arvamuse andmise tähtajaga hiljemalt XX.XX.2026.

Korrastamistingimuste eelnõule seisukohti esitati/ ei esitatud…

Vastavalt haldusmenetluse seaduse § 40 lõikele 1 tuleb enne haldusakti andmist menetlusosalisele anda võimalus esitada oma arvamus ja vastuväited. Keskkonnaamet küsis XX.XX.2026 kirjaga nr DM-137742-X OÜ INF Maavarad arvamust Soodla liivakarjääri korrastamistingimuste esitamise otsuse eelnõule, paludes arvamust hiljemalt XX.XX.2026.

OÜ INF Maavarad arvamust esitas/ ei esitanud.

3.2. Keskkonnamõju hindamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 6 lõike 2 punkti 2 ja § 27 lõike 1 kohaselt annab Keskkonnaamet eelhinnangu selle kohta, kas kaevandatud maa korrastamisel on oluline keskkonnamõju. Keskkonnaamet otsustas XX.11.2026 kirjaga nr DM-137742-X jätta Soodla liivakarjääri mäeeraldise korrastamistingimuste muutmise taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata.

Eelhinnangus esitatud kaalutluste alusel lisas Keskkonnaamet keskkonnahäiringute leevendamiseks korrastamistingimuste juurde järgmised asjakohased tingimused:

1. Võllaskatku metsise püsielupaigast tulenevalt on püsielupaiga piirist 250 m raadiuses paiknevas karjääri osas metsise häirimistundlikul perioodil 15.04-30.06, kellaaegadel 18.00-9.00 keelatud mürarikkad tööd, eelkõige purusti kasutamine ning muud sellega võrreldava müratasemega tegevused;

2. Soodla liivakarjääris tuleb veepealsed nõlvad moodustada nõlvusega 1:2 ja veealused nõlvad nõlvusega 1:5. Arvestades ümbruskonnas paiknevate liikidega, peaks vähemalt üks veekogu kallastest olema väga lauge, veepealse nõlvusega 1:5, et ümbruskonna kahepaiksetel oleks sobivaid sigimiskohtasid veekogu kallaste lähedal olevas madalas vees. Soovitatavalt võiks 1:5 nõlvusega olla veekogu lõuna- ja edelapoolne külg. Lauge nõlv peaks olema puudest ja põõsastest lagedam, et tagada kahepaiksetele väheste takistustega liikumistee veekogusse.

4. VAIDLUSTAMINE

Korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Jürgen Ojangu
vanemspetsialist
maapõuebüroo

Reelika Lumi
spetsialist
loodushoiutööde osakond